

J-CAP

E-MAGAZINE

NUMMER 1 | MEI 2023

INHOUDSTAFEL

pg. 3

HET J-CAP PROJECT

pg. 4

HET CONSORTIUM

pg. 5

CONTEXT

pg. 8

BEREIKTE RESULTATEN

pg. 9

THEMATISCHE WORKSHOPS

pg. 10

INFORMATIEVE MATERIALEN

pg. 11

TOEKOMSTIGE EVENEMENTEN
EN INSTRUMENTEN

HET J-CAP PROJECT

Het J-CAP-project heeft tot doel de uitvoering van Kaderbesluit 2008/947/JBZ van 27 november 2008 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning op vonnissen en proeftijdbeslissingen met het oog op het toezicht op proeftijdvoorwaarden en alternatieve straffen te verbeteren door middel van een bewustmakingsaanpak en de ontwikkeling van praktisch materiaal voor rechters, parketmagistraten en advocaten.

J-CAP wil in het bijzonder de basis leggen voor een succesvolle implementatie van Kaderbesluit 2008/947 door beoefenaars van juridische beroepen en bijdragen aan het verbeteren van de kennis van het Kaderbesluit 2008/947, door een beter begrip van de doelstellingen en operationele aspecten ervan, evenals van de rechtsstelsels en beschikbare maatregelen van andere EU-lidstaten. Daarnaast willen we de reflectie onder beoefenaars van juridische beroepen bevorderen en de rehabilitatie en de eerbiediging van de rechten van buitenlandse voorwaardelijk gestraften ondersteunen, en tegelijkertijd het belang van instrumenten voor justitiële samenwerking in dit verband benadrukken.

De J-CAP e-Magazines geven actuele informatie over projectactiviteiten en tastbare resultaten, met de nadruk op het bereiken van mijlpalen en deliverables. Ze zijn beschikbaar in het Engels, Italiaans, Portugees, Frans, Roemeens, Duits en Nederlands.

Dit eerste nummer introduceert het Consortium, de reikwijdte en kern-doelstellingen van J-CAP en wat er is gerealiseerd tot april 2023.

HET CONSORTIUM

Samenwerking tussen verschillende actoren is essentieel om de doelen van het project te bereiken. Daarom was de samenstelling van het consortium in de eerste plaats gebaseerd op de expertise en de geschiktheid van elke partner om de doelen van het project te verspreiden.

J-CAP heeft een breed geografisch bereik binnen zijn partnerschap, dat alle EU-regio's in Zuid-, Oost-, West- en Noord-Europa beslaat, waardoor een alomvattend kader ontstaat. Dit inzicht zal fundamenteel zijn om de resultaten van het project te verspreiden en te verrijken en om de selectie, mobilisatie en betrokkenheid van deelnemers te vergemakkelijken.

Het Instituut voor Gerechtelijke Opleiding (IGO-IFJ) is een Belgisch overheidsorgaan dat verantwoordelijk is voor de initiële en voortgezette opleiding van magistraten en gerechtspersoneel.

IPS Innovative Prison Systems (IPS) is een Portugees onderzoeks- en adviesbureau gespecialiseerd in het verbeteren van strafrechtssystemen.

Het departement Toegepaste Rechtssociologie en Criminologie (IRKS) van de Universiteit van Innsbruck bestaat uit een interdisciplinair team dat onderzoek doet naar onderwerpen als veiligheid, misdaad en strafrecht met speciale aandacht voor toegang tot het recht.

European Strategies Consulting (ESC) is een Roemeens onderzoeks-/ontwikkelings- en adviesbureau dat zich richt op het bevorderen van goede praktijken op het gebied van bestraffing en sociale integratie.

Het Nederlands Helsinki Comité (NHC) is een van de belangrijkste niet-gouvernementele organisaties die bijdraagt aan de dialoog en samenwerking tussen actoren op het gebied van de rechtsstaat en mensenrechten.

Agénfor International Foundation (AGF) is officieel erkend door het Italiaanse Ministerie van Binnenlandse Zaken als een instelling van openbaar belang, gespecialiseerd in participatieve veiligheid, internationaal recht en mensenrechten met de nadruk op innovatieve technologieën.

De Nationale School voor de Magistratuur (ENM) is een openbare instelling onder toezicht van het ministerie van Justitie en de enige school in Frankrijk voor rechters en parketmagistraten.

DE CONTEXT

De activiteiten van J-CAP zijn erop gericht de uitvoering van Kaderbesluit 2008/947 te verbeteren door middel van een brede bewustmakingsaanpak en de ontwikkeling van praktisch materiaal om het gebruik van dit instrument te vergemakkelijken.

Schengen, en meer in het bijzonder de invoering van het grondbeginsel van vrij verkeer binnen het acquis van de Europese Unie (artikel 45 van het Verdrag betreffende de werking van de Europese Unie), heeft plaatsgemaakt voor een tijdperk van welvaart waarin binnengrenzen niet langer bestaan en EU-burgers het recht hebben om vrij te reizen en zich overal binnen de Europese ruimte te vestigen. Dit heeft echter ook de deuren geopend voor individuen om terecht en veroordeeld te worden buiten hun land van herkomst of gewone verblijfplaats.

Volgens de laatste schattingen van SPACE II van de Raad van Europa stonden er bijna 800.000 voorwaardelijk veroordeelden onder toezicht van de 25 reclasseringsdiensten van de Europese Unie die hebben bijgedragen aan het rapport (Aebi & Hashimoto, 2019). Het rapport benadrukte ook dat iets minder dan 45.000 van deze voorwaardelijk veroordeelden buitenlandse staatsburgers zijn - volgens de gegevens van 17 reclasseringsdiensten in de EU.

Daarnaast is volgens het meest recente SPACE I-rapport van de Raad van Europa bijna 15% van de gedetineerden in Europa buitenlander. Buitenlanders lijken oververtegenwoordigd te zijn in de gevangenispopulatie van verschillende EU-rechtsgebieden, zoals Oostenrijk (53%), België (43%) en Italië (33%), wat erop wijst dat rechters en magistraten geneigd zijn om vrijheidsberovende maatregelen te nemen in plaats van proeftijdmaatregelen of alternatieve straffen. Bovendien behoren Oostenrijk, België, Frankrijk, Italië, Portugal en Roemenië tot de landen met de grootste populatie van voorwaardelijk veroordeelden. De eerste vijf staan ook in de top 10 wat betreft het grootste aantal buitenlandse voorwaardelijk veroordeelden.

DE CONTEXT

Rekening houdend met de daarmee samenhangende gevolgen en moeilijkheden waarmee dit niet te verwaarlozen aantal buitenlandse voorwaardelijk veroordeelden wordt geconfronteerd, en met de centrale doelstelling om daders maatschappelijk te rehabiliteren, is Kaderbesluit 2008/947 inzake de toepassing van het beginsel van wederzijdse erkenning van vonnissen en probatiebeslissingen met het oog op het toezicht op probatievoorwaarden en alternatieve straffen juist gericht op het regelen van de overdracht van deze personen tussen EU lidstaten.

Na een moeizame weg om het instrument om te zetten in nationale wetgeving, zijn er nog steeds veel obstakels voor de volledige tenuitvoerlegging van dit kaderbesluit, vooral wat betreft het gebruik ervan door professionals. Volgens de bevindingen van een enquête uitgevoerd door het Europees justitieel netwerk worden instrumenten voor wederzijdse erkenning zoals Kaderbesluit 2008/947 om verschillende redenen niet algemeen gebruikt door beoefenaars van juridische beroepen in de EU-lidstaten.

J-CAP wil het belang van Kaderbesluit 2008/947 benadrukken, evenals de fundamentele problemen die een succesvolle tenuitvoerlegging ervan in de weg staan, en werken aan een nauwere samenwerking tussen justitiële autoriteiten.

Concreet verwacht J-CAP het volgende te bereiken:

- betere kennis bij magistraten en advocaten van de uitvoering van Kaderbesluit 2008/947;
- convergentie van de praktijken van de stakeholders in de partnerlanden, waarbij de internationale justitiële samenwerking in strafzaken wordt ondersteund en de harmonisatie van de juridische en justitiële culturen wordt bevorderd
- grotere doeltreffendheid en succes van toezichts- en controlematregelen gericht op de rehabilitatie van delinquenten.

J-CAP

BEREIKTE RESULTATEN

Thematische Workshops

De nationale thematische workshops werden door elke partner gepland (face-to-face of virtueel) om de toepassing van Kaderbesluit 2008/947 te onderzoeken door middel van focusgroepen met gerechtelijke experts als deelnemers die hun ervaringen delen met betrekking tot probatie en de toepassing van het regionale wetgevende instrument en hoe het beter kan worden toegepast op nationaal niveau.

Informatieve materialen

Dit is een uitgebreid document dat is opgesteld om concrete ondersteuning te bieden aan magistraten (en advocaten). Het verzamelt informatie over hoe het kaderbesluit wordt toegepast in de verschillende EU-lidstaten en focust zich op de partnerlanden.

THEMATISCHE WORKSHOPS

Tussen december 2022 en maart 2023 organiseerde elke partner een nationale thematische workshop om de toepassing van Kaderbesluit 2008/947 te onderzoeken door middel van focusgroepen met justitiële experts als deelnemers die hun ervaringen delen met betrekking tot probatie en de toepassing van het regionale wetgevingsinstrument, en bespreken hoe het beter kan worden toegepast op nationaal niveau.

De workshops vonden plaats in Oostenrijk, Nederland, Portugal, Roemenië, Italië, België en Frankrijk en er namen in totaal 54 rechters, parketmagistraten, advocaten, gerechtelijke deskundigen en vertegenwoordigers van nationale probatiediensten aan deel.

Hoewel elk land zijn eigen bijzonderheden heeft met betrekking tot de tenuitvoerlegging van Kaderbesluit 2008/947 en probatie, kwamen uit de thematische workshops verschillende gemeenschappelijke punten naar voren die de cruciale behoefte aan projecten zoals J-CAP benadrukken.

Het eerste punt, dat al naar voren kwam tijdens de voorbereidende bijeenkomsten, betreft de beperkte kennis over rechtsstelsels en sanctiepraktijken in andere lidstaten, wat leidt tot een gebrek aan vertrouwen in de adequate uitvoering van maatregelen in het buitenland en dus tot terughoudendheid bij justitie om een verzoek om toezicht in te dienen. Bovendien kan het gebrek aan kennis van andere rechtsstelsels ertoe leiden dat de bevoegde autoriteit moet worden gecontacteerd bij de toepassing van een alternatieve maatregel in het buitenland, wat het tenuitvoerleggingsproces verder compliceert.

THEMATISCHE WORKSHOPS

Het lijkt daarom cruciaal om internationale en nationale bewustmakingscampagnes en opleidingen te organiseren om de beperkte kennis aan te pakken, niet alleen gericht op magistraten, maar ook op advocaten van de verdediging of zelfs gevangenispersoneel en reclasseringsambtenaren. Er wordt verwacht dat de training zowel op nationaal als regionaal niveau wordt gegeven: grensoverschrijdende training wordt als veelbelovende praktijk genoemd en zou met name moeten worden gegeven tussen landen waar overdracht vaker wordt toegepast (bijv. tussen Italië en Roemenië). Deze aanpak zal een bredere toepassing van alternatieve maatregelen garanderen, waardoor beoefenaars van juridische beroepen potentiële cliënten kunnen informeren over de rechten die verbonden zijn aan Kaderbesluit 2008/947, en de rehabilitatie en eerbiediging van de rechten van buitenlandse voorwaardelijk gestraften naar behoren kunnen ondersteunen.

Een andere relevante goede praktijk is ongetwijfeld de productie van publiek en lezersvriendelijk informatiemateriaal (zoals een lijst van gelijkwaardige en/of vergelijkbare sancties in de verschillende Europese rechtsstelsels; een vergelijkende tabel van nationaal bestaande maatregelen; of een verklarende woordenlijst van de inhoud van de gebruikte terminologie en maatregelen). Dit kan de toegang tot kennis verspreiden en vergemakkelijken en zo een betere toepassing van het regionale wetgevingsinstrument ondersteunen. Veel van de maatregelen in de verschillende lidstaten vertonen overeenkomsten, maar in detail verschillen zelfs de vergelijkbare maatregelen.

De productie van informatiemateriaal is al voorzien in het project, maar heeft alleen betrekking op de lidstaten van de partners. Daarom kan het document dat in het kader van J-CAP is opgesteld als model dienen voor andere staten binnen het EU-grondgebied.

Andere vermeldenswaardige uitdagingen in verband met het gebrek aan vertrouwen tussen de lidstaten hebben betrekking op de informatie op het certificaat, niet-naleving van deadlines of onvolledige of onjuist ingediende documenten, en taalproblemen die het implementatieproces verlengen, wat resulteert in extra werklust, gebrek aan flexibiliteit bij de interpretatie en aanpassing van maatregelen, en een gebrek aan samenwerking en communicatie tussen de betrokken nationale autoriteiten.

Evenementen zoals de "Vorbereidende Vergaderingen" en de "Thematische Workshops" bieden de kans om ruimte te creëren voor discussie, debat, brainstorming en het aandragen van concrete oplossingen door experts en praktijkmensen die dagelijks werkzaam zijn op het gebied van reclassering.

J-CAP is een eerste stap naar een betere justitiële samenwerking met het oog op de uitvoering van Kaderbesluit 2008/947, waarvan de resultaten als goede voorbeelden kunnen dienen voor andere regionale instrumenten.

INFORMATIEVE MATERIALEN

Informatief materiaal is een van de technische resultaten van J-CAP en biedt ten eerste een glossarium waarmee verschillende aspecten in de partnerlanden snel kunnen worden vergeleken. Het combineert informatie over de nationale autoriteiten die belast zijn met inkomende en uitgaande verzoeken; nationale beschikbare probatiemaatregelen en alternatieve straffen; en geeft een lijst en uitleg van beslissingen van algemeen strafrecht en jeugdrecht waarvoor probatie kan worden opgelegd. Daarnaast biedt het document een meer gedetailleerd overzicht van de situatie in elke lidstaat die vertegenwoordigd is in het projectconsortium.

Dit document bevat zeven nationale rapporten - Oostenrijk, Roemenië, Portugal, Italië, Frankrijk, België en Nederland - die een gestructureerd overzicht bieden van regelgeving en informatie die relevant is voor de toepassing van Kaderbesluit 2008/947 en bedoeld is voor mensen uit de praktijk (magistraten, advocaten)en daarbuiten in de EU-lidstaten.

Deze documenten zijn bedoeld om inzicht te verschaffen in enkele van de meest kritieke aspecten van de respectieve nationale systemen van potentiële tenuitvoerleggingsstaten binnen de werkingssfeer van Kaderbesluit 2008/947 en bevorderen aldus de toepassing ervan . De nationale rapporten bestaan uit twee delen. In het eerste deel wordt een overzicht gegeven van de respectievelijke nationale probatiesystemen met hun rechtsgrondslag, de nationaal beschikbare probatie- en alternatieve maatregelen die binnen de werkingssfeer van Kaderbesluit 2008/947 vallen en de nationaal bevoegde autoriteiten. Deel 2 heeft betrekking op de nationale tenuitvoerlegging van Kaderbesluit 2008/947 vanuit het perspectief van zowel de beslissingsstaat als de tenuitvoerleggingsstaat.

AANKOMENDE EVENEMENTEN EN TOOLS

▶ **TRANSNATIONAL AWARENESS-RAISING SYMPOSIA**

Brussel | 13-14 juni 2023

Parijs | 7-8 september 2023

▶ **GUIDANCE BOOKLET FOR PRACTITIONERS**

J-CAP

